

Nieuwjaarsbijeenkomst Brussel

24 januari 2012. De datum om 2012 op een speciale manier in te luiden! Op deze dag mochten wij een deel van onze Vlaamse klanten verwelkomen en hen een inhoudelijk interessant middagprogramma met gerenommeerde gastsprekers en "opinion leaders" op het gebied van enterale voeding aanbieden.

Kurt Boeykens Klinisch Verpleegkundig Specialist Nutritie, in het AZ Nikolaas te Sint-Niklaas, leidt ons aan de hand van een casus door het geprotocolleerde enterale voedingsbeleid bij een patiënt met een hoofd- en hals-tumor. Vanuit zijn optiek als verpleegkundige gaf hij de vele diëtisten in de zaal een verfrissende blik op dit hele traject. Zijn interactieve presentatie beschreef de praktische stappen van de individuele begeleiding van opname tot na ontslag.

Bij patiënten met hoofd- en/of halstumoren kunnen verschillende voedingsproblemen ontstaan. Aan de hand van de ASPEN richtlijnen heeft het AZ Nikolaas een "Nutrition Care Proces" geïmplementeerd dat uitgevoerd wordt door het multidisciplinaire Nutritie team.

De voedingsinterventie heeft als doel de fysische functies en de kwaliteit van leven positief te beïnvloeden.

Met behulp van onderbouwde stroomschema's wordt preoperatieve voeding verrijkt met specifieke nutriënten (omega-3, arginine, nucleotiden) (Espen 2006; Marik 2010) overwogen. De methode van postoperatief voeden wordt ook besproken zodat er tijdig passende maatregelen kunnen worden getroffen. De maatregelen worden zowel mondeling als schriftelijk aan de patiënt voorgelegd.

Ook na de operatie blijft de begeleiding van de patiënt erg belangrijk. Herintroductie van voeding en medicatie zijn hierbij belangrijke aspecten van evaluatie. Daarnaast kunnen patiënten nog radio- en/of chemotherapie krijgen. Patiënten worden bij ontslag overgedragen aan thuiszorg. Voedingsschema's worden op individuele basis berekend en bijgestuurd.

Het voedingsteam heeft een belangrijke rol in het gehele zorgtraject dat begint bij de poliklinische screening en duurt tot aan de postoperatieve nazorg en borging.

Lisbeth Mathus-Vliegen Vol enthousiasme vloog de tweede spreker van deze middag, Lisbeth Mathus-Vliegen (Gastro-enteroloog, AMC Amsterdam), door haar presentatie; Vezels in Voeding: Ballast of Panacee. Ze liet de enthousiaste en nieuwsgierige toehoorders achter met het juiste antwoord...

De definitie van voedingsvezels is sinds 1974 onderwerp van discussie. De huidige definitie spreekt niet alleen over de fysieke structuur, maar ook over fysiologische eigenschappen. De meest belangrijke daarvan is het niet verteerbaar zijn van het koolhydraat in de dunne darm. Deze fysiologische eigenschap resulteert in een effect op de functie van de dikke darm, het serum (LDL-) cholesterol en de postprandiale glucose- en insulineaarden.

De richtlijnen voor vezelinname zijn op basis van deze fysiologische effecten bij obstipatie (Coronaire Hartziekten, Diabetes Mellitus type 2, overgewicht en dikke darmkanker) opgesteld. Er zijn tientallen onderzoeken gedaan en er lijkt een dosiseffect relatie te zijn bij een inname van 30-40g per dag (voor volwassenen 19-50 jaar).

Het gebruik van voedingsvezels in sondevoeding is ook aan te raden gezien deze fysiologische eigenschappen. In sondevoeding worden er verschillende soorten voedingsvezels gebruikt. Voeding met de oplosbare voedingsvezel PHGG (Novasource® GI Control), heeft een aangetoond positief effect bij diarree en op serum glucose en -lipidenwaarden. Het effect van sondevoeding met of zonder vezels op de lange termijn zijn minder bestudeerd.

Vraag nu de volledige pdf-presentaties aan van de bovenstaande voordrachten:

Kurt Boeykens,
Klinisch Verpleegkundig Specialist Nutritie,
AZ Nikolaas Sint-Niklaas

Enterale voeding hoeft geen knelpunt te zijn.

Prof Dr Lisbeth Mathus-Vliegen,
Gastro-enteroloog,
AMC Amsterdam

Vezels in voeding: ballast of panacee?

via NestleHealthScience@nl.nestle.com of NestleHealthScience.OrderEntry@be.nestle.com

Geef uw mening!

Ik geef mijn patiënten geconcentreerde drinkvoeding in een klein volume omdat:

Verstuur uw mening via
NestleHealthScience@nl.nestle.com of
NestleHealthScience.orderentry@be.nestle.com

Onder de inzenders verloten wij
3 exemplaren van een gewilde bestseller.

Ontdek de nieuwe & frisse look van onze website!

Wist u dat op onze website ook een archief (vanaf periode 2006/2007) te vinden is van alle scripties die meegedongen hebben naar de Nestlé Prijs voor Diëtetiek vanaf 2006. De Nestlé Prijs voor Diëtetiek is een prijs t.w.v. €3000,- die jaarlijks wordt uitgekeerd aan de beste afstudeerscriptie van een van de Nederlandse Opleidingen Voeding & Diëtetiek.

Aan het begin van dit jaar heeft de Nestlé Health Science website een **nieuwe uitstraling** en een **nieuwe domeinnaam** gekregen: **www.NestleHealthScience.be** en **www.NestleHealthScience.nl**.

De opbouw en structuur zijn gelijk gebleven. De website geeft o.a.; toegang tot het digitale productoverzicht, productinformatie passend bij verschillende indicaties, de mogelijkheid om informatie te downloaden, (recepten en patiëntfolders) en aanvullende services zoals de beschikbaarheid van screeninginstrumenten en de "Start met Smaak" service voor uw patiënt.

Meer informatie

© Nestlé Health Science, Birminghamstraat 221, 1070 Brussel
Tel. : 02 529 52 30 • www.NestleHealthScience.be
© Nestlé Health Science, Hoevestein 36G, 4903 SC Oosterhout
Tel. : 0162 468 488 • www.NestleHealthScience.nl

NestléHealthScience
NOURISHING PERSONAL HEALTH

NFACTS

1e jaargang • voorjaar 2012

NIEUWS Nestlé Health Science

2012 is het jaar van de nieuwe verpakkingvormen!

Je zou bijna kunnen stellen dat 2012 voor Nestlé Health Science het jaar van de nieuwe verpakkingvorm is. Aan de hand van onderstaand nieuws kan deze conclusie in ieder geval getrokken worden. Vanzelfsprekend is er ook naar de INhoud van deze voedings gekeken. Daar waar van toepassing is de voeding aangepast naar de nieuwste wetenschappelijke inzichten, veranderde Europese regelgeving en richtlijnen.

Resource® Support Plus

Klein volume,
GROOT EFFECT

"Ik zit zo snel vol!", "Ik heb geen trek in eten", "Het is zo veel!". Zomaar wat opmerkingen die u als diëtist vaak hoort via uw patiënten. Aan u als diëtist de schone taak deze "problemen" te voorkomen of te verhelpen.

De extra inname van dieetvoeding kan soms een probleem zijn als het gaat om het volume. Dieetvoedingen in een klein volume zijn niet nieuw en natuurlijk kent u onze aanvullende of volledige dieetvoedingen in een klein volume al (125 ml), denk bijvoorbeeld maar aan de Resource® Dessert en de Resource® Energy Fruit.

Een vloeibare "drink"voeding in klein volume ontbrak nog aan ons assortiment. Resource® Support Plus brengt daar verandering in.

Wat is er nieuw(s) aan Resource® Support Plus?

- Klein volume 125 ml
- Bevat veel eiwitten en veel calorieën
- Gunstige ratio omega-3: omega-6 vetzuren
- Bevat EPA

Resource® Support Plus is DE oplossing voor uw patiënt.

Resource® Support Plus biedt u de mogelijkheid om de energie en kracht van uw patiënt te handhaven, gewichtsverlies te minimaliseren en de spiermassa te behouden. De gunstige vetzuur ratio in Resource® Support Plus helpt het afweersysteem van uw patiënt te ondersteunen.

VOEDINGSWAARDE* / 100 ml:

- 9,2 g eiwit
- 1,5 g omega-3
- 201 kcal
- 2,5 g vezels

* gemiddelde voedingswaarden

SMAKEN:

- neutraal
- perzik-vanille
- pruim-mango

Resource® Support Plus is een dieetvoeding voor medisch gebruik. Gebruiken onder medisch toezicht.

SmartFlex™

Gefaseerd naar eenvoud en gemak.

Begin dit jaar introduceerde Nestlé Health Science een nieuwe enterale verpakking voor de Isosource®, Novasource® en Impact® sondevoedingen. De SmartFlex™ fles vervangt binnen het eigen assortiment de verouderde Flexibag® en Dripac Flex. De SmartFlex™ fles is een nieuwe unieke flexibele fles die de voordelen van alle bestaande verpakkingvormen combineert. Zo is er gebruik gemaakt van hoogwaardig en milieuvriendelijk kunststof, is de verpakking volledig recycleerbaar en is de fles zo flexibel dat hij invouwbaar is. Op die manier draagt hij bij aan het efficiënter verwerken van afval. De brede flessenhals van de SmartFlex™ vereenvoudigt het gemakkelijk en hygiënisch toedienen van enterale voeding per portie, een meer fysiologische vorm van enterale voedingsverstrekking met grotere vrijheden voor de mobiele patiënt.

De vervanging van de Flexibag® en Dripac Flex zal gefaseerd plaatsvinden gedurende dit jaar en het begin van het volgend jaar.

Voor de volledige inhoudelijke informatie aangaande de SmartFlex™, en wat deze introductie voor u betekent, kunt u contact opnemen met uw rayon manager:

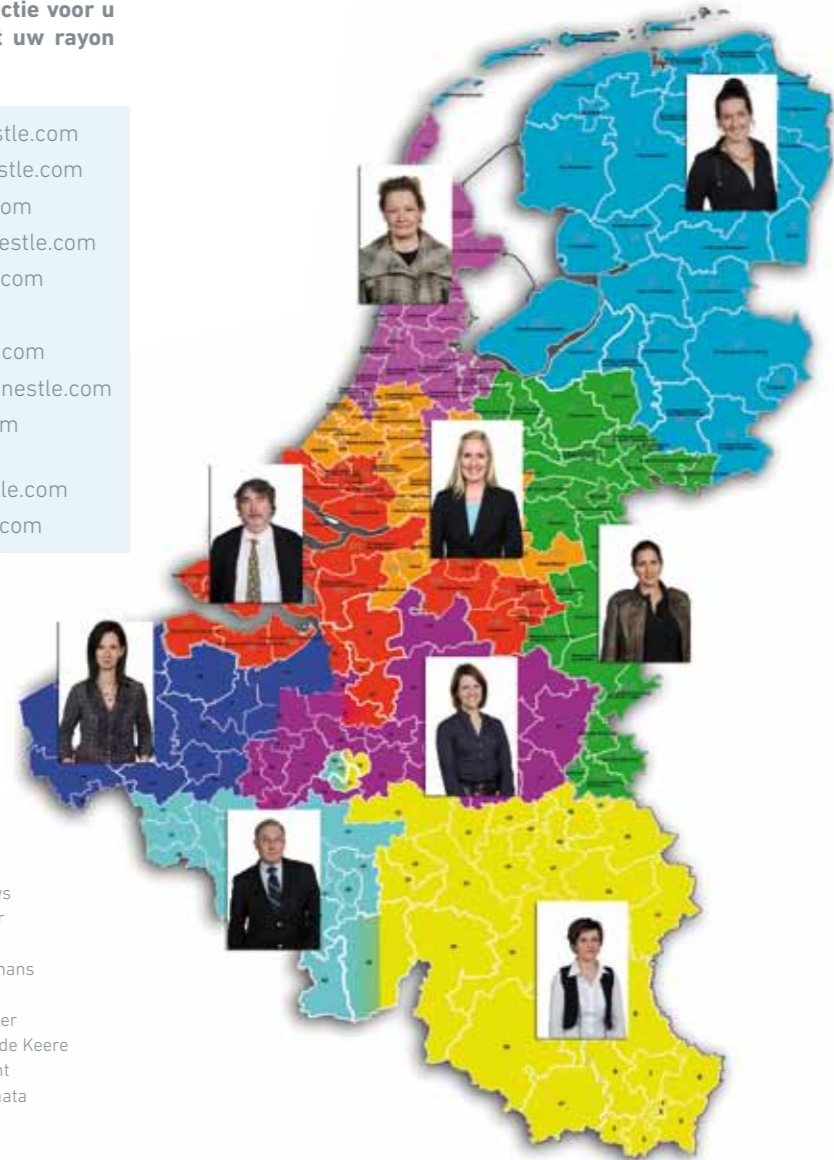
NL: regio noordwest: seline.bakker@nl.nestle.com
regio noordoost: marijke.rauws@nl.nestle.com
regio midden: dorine.hoek@nl.nestle.com
regio zuidoost: nathalie.biemans@nl.nestle.com
regio zuidwest: marcel.nys@be.nestle.com

Be: Vlaanderen: lindy.desutter@be.nestle.com
nathalie.vandekeere@be.nestle.com
marcel.nys@be.nestle.com

Wallonië en Luxemburg:
vinciane.szmata@be.nestle.com

Wallonië: pierre.laurent@be.nestle.com

Marijke Rauws
Seline Bakker
Dorine Hoek
Nathalie Biemans
Marcel Nys
Lindy De Sutter
Nathalie Van de Keere
Pierre Laurent
Vinciane Szmata

Meeneemverpakking Resource® ThickenUp Clear

Verdikken wordt weer een stukje makkelijker!

Om het gebruiksgemak bij verdikken te vergroten is Resource® ThickenUp Clear nu ook verkrijgbaar in portieverpakking! Handig voor onderweg, altijd en direct de juiste hoeveelheid verdikkingsmiddel beschikbaar.

Met Resource® ThickenUp Clear kunnen mensen met slikproblemen gemakkelijk vloeibare producten en gerechten verdikken. Het is namelijk eenvoudig te doseren, klontert niet en dikt niet na. Daarnaast is het geur- en smaakloos en geeft een heldere oplossing. Naast de nieuwe portieverpakking blijven de bestaande verpakkingvormen gewoon bestaan: blikken van 900 gram en 125 gram. Ook de samenstelling en dosering van Resource® ThickenUp Clear zijn niet veranderd.

Een doosje portieverpakkingen bevat 24 sachets à 1,2 gram en is verkrijgbaar bij apotheek en via facilitair bedrijf.

Vezels die je niet voelt, proeft en ziet

Resource® OptiFibre effectief bij darmproblematiek

Diverse studies tonen aan dat volledig oplosbare voedingsvezels effectief zijn bij darmproblematiek als obstipatie en diarree. Veel diëtisten in Nederland onderkennen het effect van deze vezels en adviseren cliënten daarom Resource® OptiFibre.

Resource® OptiFibre bestaat voor 100% uit volledig oplosbare voedingsvezels: gedeeltelijk gehydrolyseerd guar gom.

Jolanda Wuite

is zelfstandig gevestigd diëtist en daarnaast werkzaam bij Plantein waar ze bewoners van een verpleeghuis in Joure begeleidt. Wuite: 'In het verpleeghuis gebruiken we al geruime tijd Resource® OptiFibre. Veel bewoners hebben namelijk obstipatie door weinig beweging, een laag vochtgebruik en een voeding met te weinig vezels. Het vezelgehalte van de voeding komt vooral in het gedrang doordat veel mensen een vloeibare voeding gebruiken van pap en een gemalen warme maaltijd. Resource® OptiFibre is dan een mooie aanvulling en eenvoudig in gebruik, want het lost gemakkelijk op en stimuleert de darmen op een natuurlijke manier. Dit in tegenstelling tot laxantia. Ook is het bij laxantia nadelig dat het ingenomen moet worden met veel water. En ook als extra vezels geadviseerd worden, moet men er veel bij drinken. Voor bewoners met een vochtbeperking is dat natuurlijk geen optie. Daarnaast is het voor veel ouderen sowieso al lastig om de geadviseerde 1500 ml binnen te krijgen, laat staan 2000 ml die bij het gebruik van zemelen nodig zijn. Voor Resource® OptiFibre hoef je niets apart of extra aan te bieden, je lost het gewoon op in de al gebruikte producten zoals thee, koffie, vla, sap of soep.'

Wuite schrijft inmiddels ook in haar eigen praktijk regelmatig Resource® OptiFibre voor als aanvulling: 'Ik adviseer het bijvoorbeeld aan kinderen met obstipatie, diarree of irritable bowel syndrome, maar bijvoorbeeld ook aan volwassenen met multiple sclerose. Laatst zag ik een cliënt die 1 tot 2 weken geen ontlasting had gehad en daardoor met een ileus in het ziekenhuis had gelegen. Hij gebruikt nu dagelijks 2 schepjes Resource® OptiFibre en heeft nu om de dag ontlasting.'

'ze voelen het niet in hun mond, ze zien het niet omdat hun dranken helder blijven én ze proeven het niet'

Moeite met stukjes

Marthy van Zeventer

werkt als diëtist bij 's Heeren Loo, een instelling voor mensen met een verstandelijke beperking. Van de 600 's Heeren Loo bewoners in het plaatsje Monster, krijgen circa 160 cliënten Resource® OptiFibre. Van Zeventer: 'Obstipatie komt veel voor bij mensen met een verstandelijke beperking. Neurologische afwijkingen, waardoor mensen geen of weinig darmperistaltiek hebben, liggen daar onder andere aan ten grondslag. Maar ook medicatie die veel bewoners al van jongs af aan krijgen, werkt obstipatie in de hand.' Van Zeventer adviseert bewoners met obstipatie vooral Resource® Optifibre omdat daar veel voordelen aanzitten volgens haar: 'Het heeft weinig invloed op de calorie-inname, het levert weinig tot geen koolhydraten en is gemakkelijk in gebruik voor mensen met kauw- en slikproblemen. Met gewone voedingsmiddelen komen veel mensen niet aan de geadviseerde hoeveelheid vezels.' Wuite herkent het wel: 'Zemelen en lijnzaad komen vooral kinderen en jongeren, maar ook ouderen, al snel de neus uit. Mensen met kauw- of slikproblemen hebben vaak moeite met "stukjes" en krijgen dan een voeding met aangepaste consistentie. Zelfs als die helemaal glad is, past Resource® OptiFibre perfect.'

Geen of minder laxantia

Op de vraag hoe ze Resource® OptiFibre opbouwen, antwoorden beide diëtisten hetzelfde. Ze adviseren te beginnen met 1 maatschepje per dag en dit geleidelijk op te bouwen tot maximaal 8 maatschepjes per dag. Wuite: 'Maar ik zie vaak dat 2 tot 3 schepjes per dag meestal wel voldoende is. Een maatschepje van 5 gram levert al 4 gram oplosbare vezels. Dus met 3 schepjes krijgt een cliënt al 12 gram vezel extra binnen.' Van Zeventer merkt ook dat veel mensen al baat hebben bij een paar schepjes: 'Ik bouw Resource® OptiFibre op en start vervolgens met het afbouwen van de eventuele laxantia. Bewoners die extreem grote hoeveelheden laxantia gebruikten, kunnen daar in minderen, maar ik zie ook bewoners die geen laxeremiddelen meer nodig hebben vanwege Resource® OptiFibre.'

In de pap

Volgens Wuite zien haar cliënten en bewoners vooral voordelen van het gebruik van OptiFibre. 'De neutrale

smaak is heel prettig. Lactulose bijvoorbeeld, geeft toch een zoete smaak. Bewoners van het verpleeghuis merken vaak niet dat Resource® OptiFibre door de voedingsassistente of de zorg toegevoegd wordt aan hun dranken. Ze voelen het niet in hun mond, ze zien het niet omdat hun dranken helder blijven én ze proeven het niet omdat OptiFibre geen bijmaak heeft.'

Ook Van Zeventer geeft aan dat het bij de meeste verstandelijk gehandicapten die zij ziet, goed gaat. 'Alleen bij autisten met een gevoelige smaak, merk ik dat ze grote hoeveelheden in heldere dranken, opmerken. En juist autisten hebben vaak veel vezels nodig. Ik laat deze groep vaak pap eten waarin het verwerkt wordt, dan merken ze het het minst. En ik verdeel de benodigde schepjes zoveel mogelijk over de dag.'

Richtlijnen voor oplossen van Resource® OptiFibre

Resource® OptiFibre® (5 gram) al roerend oplossen in:

- 200 ml vloeistof, bijvoorbeeld water, thee, melk, vruchtensap, vla of yoghurt
- 150 gram gepureerd fruit, gepureerde groente of aardappelpuree.

Laat enkele minuten staan om de voedingsvezels volledig te laten oplossen.

In sondevoeding

Wuite begeleidde laatst een mevrouw met Amyotrofische Lateraal Sclerose (ALS) die sondevoeding via een PEG-katheter kreeg. 'Haar man deed Resource® OptiFibre in de thee of vruchtensap en spoot dat in de PEG.' Het valt Van Zeventer op dat sondevoeding vaak weinig vezels bevat. 'Ik adviseer regelmatig om 3 schepjes OptiFibre te geven naast de sondevoeding.'

Niet kennen is testen

Wuite heeft wel een advies voor collega-diëtisten: 'Ken je het product niet? Testen! Als je zelf geproefd hebt, weet je waarover je praat. Vooral bij obstipatie en diarree heeft het effect en daar hebben veel mensen last van.' 'Ik vind het vooral een uitkomst voor mensen met kauw- en slikproblemen en mensen die niet veel mogen eten vanwege overgewicht', vult Van Zeventer aan. 'Het heeft geen bijwerkingen als misselijkheid en buikpijn.' 'En het is al te gebruiken bij kinderen vanaf 3 jaar en bij allergieën, want het is lactose- en glutenvrij', sluit Wuite enthousiast af.

PHGG in enterale voeding!

Novasource® GI Control is een volledige enterale voeding en een bron van voedingsvezels. Deze kant-en-klare sondevoeding bevat gedeeltelijk gehydrolyseerde guar gom (PHGG), waardoor zelf vezels toevoegen aan sondevoeding niet nodig is.

